

U z n e s e n i e

Odvolacia komisia Slovenského futbalového zväzu v Bratislave (ďalej len „Odvolacia komisia SFZ“), ako odvolací orgán proti rozhodnutiam disciplinárnej komisie podľa čl. 60 Stanov Slovenského futbalového zväzu (ďalej len „Stanovy SFZ“) prerokovala odvolanie Nestora El Maestra (1388471) voči Uzneseniu Disciplinárnej komisie Slovenského futbalového zväzu (ďalej „DK SFZ“) č. U 860 a takto

r o z h o d l a :

Odvolacia komisia SFZ rozhodnutie Disciplinárnej komisie SFZ (U 860) podľa čl. 60 ods. 14 písm. c) Stanov SFZ vo výroku o uložení finančnej pokuty mení tak, že ukladá finančnú pokutu vo výške 2 500 EUR podľa čl. 12/2 a čl. 65/1,2 DP SFZ.

V ostatnej časti odvolanie Nestora El Maestra voči rozhodnutiu Disciplinárnej komisie SFZ (U 860) z a m i e t a podľa čl. 60 ods. 14 písm. b) Stanov SFZ.

O d ô v o d n e n i e:

1. Tréner futbalového klubu FC Spartak Trnava pán Nestor El Maestro (ďalej „odvolateľ“) sa dňa 30. apríla 2018 odvolal proti rozhodnutiu DK SZF č. U 860, ktorým mu bola uložená disciplinárna sankcia – pozastavenie výkonu funkcie na jeden súťažný zápas a finančná pokuta vo výške 6 000 Eur podľa čl. 65/2, čl. 36/2b, čl. 12/2 a čl. 39/3 Disciplinárneho poriadku SFZ (ďalej „DP SFZ“) za vyjadrenia k súťaži Slovnaft Cup v masovokomunikačných prostriedkoch po stretnutí 7. kola Slovnaft Cup-u medzi FC Spartak Trnava – ŠK Slovan Bratislava. V odvolaní žiadal „o prehodnotenie rozhodnutia a, keď už nie o zrušenie, tak aspoň o zníženie finančného trestu na adekvátnu a primeranú mieru.“
2. Odvolacia komisia vykonala dokazovanie v listinnej forme na základe odvolania a Stanoviska k odvolaniu DK SFZ. Na základe takto vykonaného dokazovania zistila nasledovný skutkový stav. Nebolo pochybností o tom, že odvolateľ poskytol médiám nasledovné vyjadrenie:
„Tento pohár nemám rád. Je malý, nudný a nezaujímavý, ale nechcem povedať, že sme nechceli vyhrať a zabojsovať oň vo finále. Trošku sme sklamaní. V tomto ročníku sa v slovenskom futbale udiali veľké zmeny. Teší ma, že veľký a silný Slovan sa sústreďí na tento malý a nedôležitý pohár.“
Predmetné vyjadrenie malo širšiu odozvu v televíznych, rozhlasových, printových aj „nových“ (internetové a pod.) médiách. Odvolacia komisia SFZ sa stotožnila s tým, že DK SFZ „neakceptovala procesnú obranu previnilca, ktorá bola založená na tvrdení, že

k uvedeným výrokom z jeho strany došlo výlučne z dôvodu nedostatočnej znalosti slovenského jazyka, pričom DK SFZ konštatuje, že uvedenú argumentáciu považuje za účelovú a v rozpore s doterajšími skúsenosťami s osobou previnilca, ktorý sa opakovane viackrát vyjadroval pre slovenské médiá v plynulej slovenčine s použitím aj zložitejších výrazových prostriedkov preukazujúcich dostatočnú znalosť slovenského jazyka k uvedomeniu si prípadných následkov svojich výrokov."

Pozitívne hodnotila priamu aplikáciu princípov Slovenského futbalového zväzu, a to princípu *fair play* a princípu *slušnosti*, ktoré sú *expressis verbis* vyjadrené v Stanovách SFZ a na ich základe vykonaného právneho posúdenia disciplinárneho previnenia v tomto prípade v zmysle článku 65 Disciplinárneho poriadku SFZ – Poškodenie dobrého mena futbalu.

3. Po určení toho, že došlo k disciplinárnemu previneniu pristúpila Odvolacia komisia SFZ k posúdeniu
 - a) miery zavinenia
 - b) proporcionality uloženej sankcie.

4. DK SFZ prisúdila miere zavinenia odvolateľa mimoriadnu závažnosť a odôvodnila to správaním sa odvolateľa po prvé pred uložením disciplinárnej sankcie a po druhé po jej uložení, najmä z hľadiska toho, či mala výška sankcie preventívny dopad na správanie sa previnilca.

Po prvé DK SFZ hodnotila „iné konania previnilca počas doterajšieho priebehu sezóny 2017/2018, ktoré síce sami o sebe nedosahujú, resp. nedosiahli intenzitu disciplinárneho previnenia ale pri komplexnom posudzovaní osoby previnilca, jeho správania, postojov, vyjadrení je potrebné prihliadať aj na tieto skutočnosti. Ide napr. o opakované gestikulácie a prehnané verbálne ako aj neverbálne prejavy najmä smerom k rozhodcom, neprimerané reakcie bez rešpektu k súperovi (skákanie a lozenie po lavičkách náhradníkov), neúčast' na pozápasovej tlačovej konferencii a pod... Previnilec bol zo strany DK SFZ sankcionovaný v priebehu sezóny na základe uznesenia U 680 za HNS (provokujúce, zosmiešňujúce a teatrálné gestá) počas stretnutia 22. kola FL FK DAC 1904 D. Streda – FC Spartak Trnava, podľa čl. 47/1a bola mu uložená disciplinárna sankcia – finančná pokuta 300 €, podľa čl. 47/2a a čl. 12/2 DP."

Po druhé „po rozhodnutí DK SFZ o uložení sankcie previnilcovi, došlo k ďalším nevhodným výrokom previnilca v médiách, tentoraz spôsobilým znevážiť prácu a odbornosť ostatných trénerov vo Fortuna lige („Rok som tréner a som majster. Ak zostanem na Slovensku desať rokov, budem desaťkrát majster. Konkurenciu som nemal."). Aj uvedená skutočnosť svedčí o účelovosti a nevážnosti argumentácie a procesnej obrany previnilca v predmetnom disciplinárnom konaní. V neposlednom rade k osobe previnilca uvádzame, že tak ani počas disciplinárneho konania, ani po podaní odvolania a ani v reakcii na výsledok disciplinárneho konania vo svojich vyjadreniach na verejnosti, previnilec skutok neľutoval, naopak, svoju obhajobu založil na účelových tvrdeniach."

5. Disciplinárny poriadok SFZ umožňuje disciplinárnemu orgánu v prípade, ak si to vyžaduje mimoriadna závažnosť disciplinárneho previnenia uložiť previnilcovi disciplinárnu sankciu nad ustanovenú sadzbu disciplinárnej sankcie, čo v tomto prípade DK SFZ aj využila a uložila pokutu vo výške 6 000 Eur, čo znamená, že maximálnu výšku pokuty zvýšila o 1 000 Eur. Skutková podstata čl. 65/1 DP SFZ – Poškodenie dobrého mena futbalu nerozlišuje medzi previnením a závažným previnením a tak dáva priestor disciplinárnemu orgánu, aby posúdil mieru zavinenia. Túto mieru zavinenia však okrem subjektu (previnilca) určuje aj závažnosť a dôsledky previnenia. Odvolacia komisia SFZ teda skúmala osobu previnilca, spôsob spáchania disciplinárneho previnenia ako aj jeho dôsledky.
6. Osobu previnilca charakterizovala DK SFZ ako recidivistu, ktorý už bol za provokujúce, zosmiešňujúce a teatrálné gestá raz disciplinárne potrestaný (finančná pokuta 300 Eur podľa čl. 47/2 a čl. 12/2 DP SFZ). O tom, že predmetná sankcia nemala požadovaný efekt svedčí po prvé konanie, ktoré je predmetom tohto disciplinárneho konania a po druhé konanie, ktoré nasledovalo po uložení disciplinárnej sankcie za toto disciplinárne previnenie. Odvolacia komisia SFZ sa zhodla s DK SZ, že odvolateľ porušoval predpisy DP SFZ svojim nevhodným konaním pred spáchaním tohto disciplinárneho previnenia a rovnako sa správal aj po uložení disciplinárneho opatrenia za porušenie dobrého mena futbalu. Nepreukázal dostatočne ani ľútosť nad svojim konaním a jeho následkami. Písomné ospravedlnenie v rámci interného disciplinárneho konania považovala Odvolacia komisia SFZ za účelové a skutočnú úprimnú ľútosť nad svojim konaním by bol odvolateľ vyjadril, a Odvolacia komisia SFZ by túto skutočnosť zohľadnila pri svojom rozhodnutí, keby sa ospravedlnil za svoje slová rovnakým spôsobom ako poškodil dobré meno futbalu, a to verejným vyhlásením pre médiá.
7. Druhým závažným faktorom pri hodnotení osoby prednášajúc difamujúci výrok bolo jeho postavenie v slovenskom futbale. Odvolateľ je trénerom futbalového klubu, ktorý získal slovenský majstrovský titul v aktuálnom ročníku a je teda osobou verejne známou aj v zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej „ESĽP“). Inštitút verejne známej osoby bol pôvodne určený pre označenie difamovanej osoby, ktorá z pozície svojho postavenia musí zniesť aj väčší rozsah verejnej kritiky (vrátane zásahov do práva na súkromie) ako iné osoby. Verejne známou osobou (tzv. *public figures by conduct*) sa stane tým, že na seba upozorní nejakým kontroverzným činom a následne sa o ňom verejne vyjadruje alebo vďaka svojmu postaveniu je jeho vyjadrenie predmetom všeobecného záujmu minimálne v oblasti, kde pôsobí a dosahuje výnimočnejšie postavenie. Najčastejšie sem patria osoby z oblasti kreatívneho priemyslu a zábavy (kultúra, umenie, šport a pod.), ktoré sú slangovo označované ako „celebrity“. Tieto osoby verejného záujmu sú povinné jednak strpieť väčší rozsah kritiky na svoju osobu a jednak aj prísnejšie kritériá na svoje správanie, pretože sú vzorom pre nemalú časť verejnosti. Odvolateľ, aj v zmysle kritérií tvorených judikatúrou ESĽP je osobou verejne známou a tak aj jej výroky treba hodnotiť prísnejšími kritériami vzhľadom na to, že sú príkladom nielen pre futbalových trénerov, ale aj celú minimálne športovú verejnosť. Dosah výrokov trénera majstrovského futbalového klubu na „futbalovú“ verejnosť (najmä z pohľadu vzorového správania) je väčší ako

v prípade napríklad majiteľov futbalových klubov, ktorí sú väčšinou verejnosti neznámymi osobami a ich „zviditeľnenie“ extrémistickými prejavmi má len nepriamy vplyv na vzorové správanie sa hráčov, trénerov či futbalových funkcionárov všeobecne. Extrémistické prejavy majiteľov futbalových klubov poškodzujú dobré meno futbalu vo všeobecnosti, kým difamujúce výroky trénerov, ale aj hráčov smerujú do samého jadra zmyslu a významu futbalovej súťaže založenej na princípoch *fair play*.

8. Z hľadiska formy spáchania disciplinárneho previnenia išlo o verejne prednesený výrok a teda pri jeho hodnotení vstupuje do hry právo na slobodu prejavu. Pri kategorizácii výrokov urobených v rámci práva na slobodu prejavu je európsky model založený na diferencovaní medzi skutkovými tvrdeniami a hodnotiacimi úsudkami. Rozdiel medzi nimi je v tom, že pravdivosť skutkového tvrdenia je možné dokázať, kým pri hodnotiacom úsudku je to nemožné nie je to ani potrebné. Vo vývoji judikatúry ESĽP z hľadiska miery ochrany práva na slobodu prejavu sa vytvorila nasledovná trichotómia:
- a) skutkové tvrdenie, ktoré podlieha testu pravdivosti
 - b) hodnotový úsudok, ktorý je všeobecne chránený a
 - c) urážlivý hodnotový úsudok bez dostatočného skutkového základu, ktorý nie je všeobecne chránený.

Odvolačná komisia SFZ sa zhodla na tom, že výroky odvolateľa, ktoré hodnotili slovenský pohár vo futbale Slovnaft Cup ako „malý, nudný a nezaujímavý“ boli vyslovené bez dostatočného skutkového základu, pretože nezohľadňovali jeho rovnocenné postavenie v rámci medzinárodných súťaží organizovaných UEFA. V tomto prípade ide o to, že víťaz Slovnaft Cupu je automaticky zaradovaný do súťaže Európskej ligy a má rovnakú šancu ako víťazi iných národných pohárových súťaží získať európsky titul víťaza Európskej ligy. Popieranie tejto skutočnosti by podkopávalo samotné základy princípu športu ako hry za rovnakých podmienok s neistým víťazom. Na tom je založený princíp *fair play*, ktorý odvolateľ svojím výrokom porušil tak, ako to už konštatoval a DK SFZ.

9. Ďalším kritériom hodnotenia závažnosti difamujúceho (urážlivého) výroku je objekt, ktorého sa tento výrok týkal. V tomto prípade išlo o Slovnaft Cup a Slovenský futbalový zväz ako jeho organizátora a v druhom rade (z určitého uhla pohľadu a možno aj úmyslu odvolateľa v prvom rade) o semifinálového súpera klubu trénera, a to ŠK Slovan Bratislava, ktorý ho v semifinále porazil. Skutočnosť, že išlo o reakciu na prehru vo futbalovom zápase však z hľadiska jej primeranosti nebrala Odvolacia komisia SFZ na vedomie, pretože ospravedlňovať difamujúce výroky prehrou v športovom zápase by bolo v priamom rozpore s princípom *fair play*.

Odvolačná komisia SFZ sa teda zamerala na hodnotenie futbalovej súťaže, ktorej sa difamujúci výrok týkal, a to Slovnaft Cup-u. Odvolacia komisia SFZ sa stotožnila s novými cieľmi Slovnaft Cup-u ako súťaže, do ktorej sa, na rozdiel od Fortuna ligy založenej na výberovom princípe, môže zapojiť čo najširší počet slovenských futbalových klubov aj z nižších súťaží. Tento cieľ propagácie a popularizácie futbalu na Slovensku považuje Odvolacia komisia SFZ za legitímny pri posudzovaní rozsahu obmedzenia práva na slobodu

prejavu. Spochybnenie významu tejto súťaže priamo ohrozuje ciele, ktoré SFZ ako organizátor súťaže pre túto súťaž stanovil. Tu sa SFZ zhoduje s DK SFZ v tom, že odvolateľ znevážil prácu početnej skupiny ľudí, ktorí sa aktívne podieľajú na organizácii celej pohárovej súťaže s cieľom neustále zatraktívňovať a zvyšovať prestížnosť a kvalitu tejto súťaže. O úspešnosti snahy a práce tejto skupiny ľudí svedčia napríklad aj mnohé pozitívne ohlasy z regionálnych a oblastných súťaží a jednotlivých klubov hrajúcich v týchto súťažiach, ktoré sa podľa nového modelu Slovnaft Cupu môžu taktiež pohárovej súťaže zúčastniť a v mnohých prípadoch sú pre nich zápasy v Slovnaft Cupe proti súperom z najvyšších súťaží futbalovým sviatkom a najprestížnejším zápasom v sezóne. V neposlednom rade treba zdôrazniť, že previnilec svojimi vyjadreniami priamo znevážil aj reklamných partnerov a sponzorov SFZ a Slovnaft cupu, ktorí sa dobrovoľným poskytnutím nemalých finančných prostriedkov a inej podpory spolupodieľajú na organizácii tejto súťaže vyzdvihujúc pritom jej nesporný význam, tradíciu a dôležitosť v rámci slovenského futbalu a SFZ. Možno tiež konštatovať, že svojím spôsobom sa jedná o prvý „verbálny atak“ na trofej a jej meno v rámci slovenského futbalového hnutia.

10. Dôležitým faktorom pre hodnotenie závažnosti difamujúceho výroku je médium či miesto, kde bol výrok prednesený, najmä vzhľadom na publicitu, ktorej sa mu následne dostalo. Je tu nepochybne veľký rozdiel medzi tým, či výrok bol prednesený pred celoštátnymi médiami v súvislosti s vrcholiacou futbalovou súťažou a výrokom po futbalovom zápase nižšej futbalovej ligy, ktorý sa medializoval v regionálnom periodiku. Prísnejšie kritériá sú kladené na prvé z nich, ku ktorému zaradila aj výrok odvolateľa po semifinálovom zápase Slovnaft Cup-u ako celoštátnej futbalovej súťaže s celoštátnou publicitou. Inými slovami, nemožno tu porovnávať neporovnateľné vzhľadom na rozsah obmedzení (výšku sankcií – pokút) práva na slobodu prejavu.
11. Po posúdení všetkých okolností prípadu pristúpila Odvolacia komisia SFZ k určeniu miery proporcionality pri rozsahu zásahu do práva na slobodu prejavu a v duchu odvolania, v ktorom odvolateľ žiadal „*aspoň o zníženie finančného trestu na adekvátnu a primeranú mieru*“. Odvolacia komisia SFZ pri tom vychádzala z posúdenia osoby odvolateľa a jeho osobných pomerov, kde zohľadnila
 - správanie sa odvolateľa pred spáchaním disciplinárneho a po ňom, čo hodnotila ako priťažujúcu okolnosť pri určovaní výšky pokuty, avšak jeho previnenie nepovažovala za také, ktoré by odôvodňovalo postup podľa čl. 39/3 DP na zvýšenie disciplinárnej sankcie, pričom vzala do úvahy aj skutočnosť, že išlo o prvý difamujúci výrok týkajúci sa Slovnaft Cup-u nielen odvolateľa, ale aj vôbec,
 - osobné pomery odvolateľa, kde zohľadnila pomer výšky pokuty k jeho priemernému zárobku ako trénera futbalového klubu,
 - výšku pokút ukladaných v iných, obdobných prípadoch, pričom akcentovala výnimočnosť výroku odvolateľa vzhľadom na objekt difamačného výroku,
 - možnosť preventívneho pôsobenia sankcie vzhľadom na význam a ciele Slovnaft Cup-u pri rozvoji slovenského futbalu.

Na základe týchto kritérií v zásade akceptovala odvolanie podané odvolateľom a v druhej časti rozhodnutia len z formálnych dôvodov v ostatnej časti „zamietla“ odvolanie.

P o u č e n i e: Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný žiaden opravný prostriedok.

V Bratislave, 25. máj 2018

Vypracoval: prof. JUDr. Ján Svák, DrSc.

prof. JUDr. Ján Svák, DrSc.
člen Odvolacej komisie SFZ
v z. predsedu Odvolacej komisie SFZ